

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 22 Pž-2342/2019-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Branke Šabarić Zovko, predsjednice vijeća, Davora Pustijanca, suca izvjestitelja i Nevenke Baran, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M-PROFIL d.o.o. u stečaju, Zabok, Prilaz dr. Franje Tuđmana 11, OIB 02586214731, kojeg zastupa punomoćnik Ivan Bogdan, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Ilić, Orehovec & Partneri d.o.o. iz Zagreba, Smičiklasova 18, protiv 1. tuženika FERROSTIL MONT d.o.o. Zagreb, Zadarska 77, OIB 72333026791, kojeg zastupa punomoćnik Ivan Kapor, odvjetnik u Zagrebu, Zadarska 77 i 2. tuženika M-PROFIL GRAĐENJE u stečaju d.o.o., Jakuševac Zabočki, Jakuševac Zabočki 23, OIB 34780593095, kojeg zastupa punomoćnik Mijo Golub, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Golub i Partneri d.o.o. iz Zagreba, Gajeva 2A, radi pobijanja pravnih radnji stečajnog dužnika i utvrđenja ništetnosti, odlučujući o tužiteljevoj i drugotuženikovoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2275/2014 od 25. rujna 2015., u sjednici vijeća održanoj 26. siječnja 2021.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se drugotuženikova žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2275/2014 od 25. rujna 2015. u dijelu točke I. njene izreke kojim se utvrđuje da je bez pravnog učinka prema stečajnoj masi tužitelja Ugovor o cesiji sklopljen 19. siječnja 2012. između tužitelja kao cedenta i drugotuženika kao cesionara, čiji je predmet ustup tražbine u iznosu od 2.500.000,00 kn; Ugovor o cesiji sklopljen 25. siječnja 2012. između tužitelja kao cedenta i drugotuženika kao cesionara, predmet kojeg je ustup tražbine u iznosu od 280.000,00 kn; Ugovor o cesiji koji je sklopljen 27. siječnja 2012. između tužitelja kao cedenta i drugotuženika kao cesionara, predmet kojeg je ustup tražbine u iznosu od 755.100,00 kn te Ugovor o cesiji sklopljen 27. siječnja 2012. između tužitelja kao cedenta i drugotuženika kao cesionara, predmet kojeg je ustup tražbine u iznosu od 2.038.770,00 kn; zatim u dijelu točke VIII. njene izreke kojim se nalaže tužitelju naknaditi prvotuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 139.350,00 kn u roku od osam dana te u točkama II., V. i XI. njene izreke.

II. Odbija se tužiteljeva žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2275/2014 od 25. rujna 2015. u točkama III., VI. i dijelu točke VII.

izreke kojim se odbija tužiteljev zahtjev za naknadu parničnog troška u iznosu od 153.845,90 kn.

III. Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2275/2014 od 25. rujna 2015. u dijelu točke I. izreke kojim se utvrđuje da su bez pravnog učinka prema stečajnoj masi tužitelja Ugovor o cesiji koji je sklopio prvotuženik kao cesus 19. siječnja 2012. čiji je predmet ustup tražbine u iznosu od 2.500.000,00 kn, Ugovor o cesiji koji je sklopio prvotuženik kao cesus 25. siječnja 2012. predmet kojeg je ustup tražbine u iznosu od 280.000,00 kn, Ugovor o cesiji koji je sklopio prvotuženik kao cesus 27. siječnja 2012., predmet kojeg je ustup tražbine u iznosu od 755.100,00 kn te Ugovor o cesiji koji je sklopio prvotuženik kao cesus 27. siječnja 2012., predmet kojeg je ustup tražbine u iznosu od 2.038.770,00 kn, zatim u dijelu točke VII. izreke kojim se odbija tužiteljev zahtjev za naknadu parničnog troška u iznosu od 28.568,63 kn, dijelu točke VIII. izreke kojom se nalaže tužitelju naknaditi prvotuženiku trošak parničnog postupka u iznosu od 125.000,00 kn u roku od osam dana i točki X. njene izreke i sudi:

1. Odbija se kao neosnovan tužiteljev zahtjev kojim se utvrđuje da su bez pravnog učinka prema stečajnoj masi tužitelja Ugovor o cesiji koji je sklopio prvotuženik kao cesus 19. siječnja 2012. čiji je predmet ustup tražbine u iznosu od 2.500.000,00 kn (dvamilijunapetstotisuća kuna), Ugovor o cesiji koji je sklopio prvotuženik kao cesus 25. siječnja 2012. predmet kojeg je ustup tražbine u iznosu od 280.000,00 kn (dvjestoosamdesettisuća kuna), Ugovor o cesiji koji je sklopio prvotuženik kao cesus 27. siječnja 2012., predmet kojeg je ustup tražbine u iznosu od 755.100,00 kn (sedamstopedesetpettisućasto kuna) te Ugovor o cesiji koji je sklopio prvotuženik kao cesus 27. siječnja 2012., predmet kojeg je ustup tražbine u iznosu od 2.038.770,00 kn (dvamilijunatridesetosamtisućasedamstosedamdeset kuna).

2. Nalaže se drugotuženiku naknaditi tužitelju trošak parničnog postupka u iznosu od 28.568,63 kn (dvadesetosamtisućapetstošezdesetosam kuna i šezdesettri lipe) u roku od osam dana.

3. Odbija se kao neosnovan prvotuženikov zahtjev za naknadu troška parničnog postupka u iznosu od 125.000,00 kn (stodvadesetpettisuća kuna).

4. Odbija se kao neosnovan drugotuženikov zahtjev za naknadu troška parničnog postupka u iznosu od 23.738,63 kn (dvadesettritisućasedamstotridesetosam kuna i šezdesettri lipe).

r i j e š i o j e

Ukida se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2275/2014 od 25. rujna 2015. u točki IV. njene izreke.

Obrazloženje

Trgovački sud u Zagrebu je presudom poslovni broj P-2275/2014 od 25. rujna 2015., u točki I. izreke, utvrdio da su bez pravnog učinka prema stečajnoj masi tužitelja Ugovori o cesiji sklopljeni 19., 25. i 27. siječnja 2012. između tužitelja kao cedenta, prvotuženika kao cesusa i drugotuženika kao cesionara kojim ugovorima su ustupljene tražbine u iznosima od

2.500.000,00 kn, 280.000,00 kn, 755.100,00 kn te 2.038.770,00 kn. Točkom II. izreke je utvrđeno da je osnovana tražbina tužitelja, kao stečajnog vjerovnika II. višeg isplatnog reda u stečajnom postupku otvorenom nad drugotuženikom u iznosu od 5.573.870,00 kn. Točkom III. izreke je odbačena tužba kao nedopuštena u dijelu kojim se zahtjeva utvrđenje osnovanosti tražbine tužitelja, kao stečajnog vjerovnika II. višeg isplatnog reda u stečajnom postupku otvorenom nad drugotuženikom, u iznosu od 1.220.193,38 kn. Točkom IV. izreke je prema prvotuženiku odbijen kao neosnovan tužbeni zahtjev za utvrđenje da su bez pravnog učinka prema stečajnoj masi tužitelja Ugovori o cesiji sklopljeni 19., 25. i 27. siječnja 2012. između tužitelja kao cedenta, prvotuženika kao cesusa i drugotuženika kao cesionara kojim ugovorima su ustupljene tražbine u iznosima od 2.500.000,00 kn, 280.000,00 kn, 755.100,00 kn te 2.038.770,00 kn. Točkom V. izreke je naloženo drugotuženiku naknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 241.406,37 kn u roku od osam dana. Točkom VI. izreke je odbačena tužba kao nedopuštena u dijelu kojim se zahtijeva naknada troškova parničnog postupka od drugotuženika u iznosu od 70.241,60 kn. Točkom VII. izreke je odbijen tužiteljev zahtjev za naknadu troška parničnog postupka u iznosu od 182.414,53 kn. Točkom VIII. izreke je naloženo tužitelju naknaditi prvotuženiku trošak parničnog postupka u iznosu od 264.350,00 kn u roku od osam dana. Točkom IX. izreke je odbijen zahtjev prvotuženika za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 2.500,00 kn. Točkom X. izreke je naloženo tužitelju naknaditi drugotuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 23.738,63 kn u roku od osam dana. Točkom XI. izreke je odbijen drugotuženikov zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 243.111,37 kn.

Prvostupanjski sud je tako odlučio primjenom odredbe čl. 127. i 128. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 44/96, 161/98, 29/99, 129/00, 123/03, 197/03, 187/04, 82/06, 116/10 i 25/12; dalje: SZ/96) jer je utvrdio da naplata tuženikove tražbine cesijom predstavlja ili kongruentnu ili inkongruentnu radnju, ali da su u svakom slučaju ispunjene sve pretpostavke za njezino pobijanje.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je pobijanje ukupno četiri ugovora o cesiji koji su sklopljeni tijekom veljače 2012. prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad tužiteljem kojim ugovorima je tužitelj namirio tražbine drugotuženika. Nije sporno da su ugovori sklopljeni. Sporno je postojanje nesposobnosti za plaćanje tužitelja u trenutku sklapanja ugovora, oštećenje ostalih vjerovnika te pasivna legitimacija prvotuženika.

Prvostupanjski sud je tijekom postupka utvrdio da je tužitelj kao ustupitelj sklopio ugovore o cesiji u razdoblju od 19. siječnja do 27. siječnja 2012. kojima je na drugotuženika kao primatelja prenio tražbine koje ima prema prvotuženiku u ukupnom iznosu od 5.573.870,00 kn. Prvostupanjski sud je utvrdio da je tužitelj dobio odobrenje stečajnog upravitelja za pokretanje ovog postupka. Prvostupanjski sud je utvrdio da tužbeni zahtjev protiv prvotuženika nije osnovan, odnosno da prvotuženik nije pasivno legitimiran jer je on dužnik u predmetnom odnosu, a pravna radnja pobijanja se odnosi prema onoj osobi prema kojoj je pravna radnja poduzeta sukladno odredbi čl. 141. st. 3. SZ/96. Prvostupanjski sud je utvrdio da tužitelj u trenutku sklapanja ugovora o cesiji nije bio u neprekidnoj blokadi u razdoblju duljem od 60 dana, ali je utvrdio da je tužitelj unatoč manjim prekidima blokade, činjenice da u 2011. godini nije bio u blokadi samo 35 dana, u 2012. godini nije bio u blokadi samo 10 dana te da je 8. ožujka 2012. podnesen prijedlog za otvaranje stečaja na temelju kojeg je otvoren stečaj nad tužiteljem zbog nesposobnosti za plaćanje, bio nesposoban za plaćanje. Prvostupanjski sud je utvrdio da je tužitelj imao obvezu prema drugotuženiku na

temelju ugovora o zajmu, te da su ispunjeni svi uvjeti iz čl. 127. odnosno čl. 128. SZ/96 bez obzira radi li se o kongruentnom ili inkongruentnom namirenju jer na temelju dokumentacije iz spisa nije mogao utvrditi što je ugovoreno zajmom. Prvostupanjski sud je utvrdio da se pretpostavlja da je drugotuženik znao za nesposobnost za plaćanje tužitelja jer se radi o bliskim osobama u smislu odredbe čl. 136. SZ/13. Utvrđeno je da su tužitelj i drugotuženik u trenutku sklapanja predmetnih ugovora imale istu osobu za direktora te je ta ista osoba bila i član oba društva. Utvrđeno je da nije sporno da je drugotuženik naplatio tražbine na temelju sklopljenih cesija. Na temelju navedenoga je utvrđeno da je osnovano pobijanje tužitelja, a s obzirom da je drugotuženik otišao u stečaj i da je tužitelj prijavio tu tražbinu u stečaj prvostupanjski sud je utvrdio da je osnovana tužiteljeva tražbina kao stečajnog vjerovnika II. višeg isplatnog reda u stečajnom postupku otvorenom nad drugotuženikom. Utvrđeno je da nije osnovano tužiteljevo utvrđivanje osnovanosti tražbine prema drugotuženiku u iznosu od 1.220.193,38 kn jer tužitelj tu tražbinu zateznih kamata nije prijavio u stečajnom postupku pa je tužbu za taj dio zahtjeva prvostupanjski sud odbacio. Isto je odlučeno i u odnosu na trošak zastupanja u ovom postupku koji je nastao do otvaranja stečajnog postupka nad drugotuženikom.

Protiv presude žalbu su podnijeli tužitelj i drugotuženik.

Tužitelj pobija presudu u točkama III., IV., VI., VII., VIII. i X. njene izreke te predlaže pobijanu presudu u tim dijelovima ukinuti i vratiti predmet na ponovno suđenje prvostupanjskom sudu. Potražuje trošak žalbenog postupka u iznosu od 82.609,37 kn.

Drugotuženik pobija presudu u točkama I., II., V. i XI. presude te predlaže pobijanu presudu preinačiti i odbiti tužbeni zahtjev. Potražuje trošak žalbenog postupka u iznosu od 82.609,38 kn.

Tužitelj u žalbi ističe postojanje bitne povrede odredaba parničnog postupka te smatra da je presuda proturječna u svojoj izreci te da je pogrešno primijenjeno materijalno pravo. Navodi da prvostupanjski sud utvrđuje da prvotuženik nije pasivno legitimiran i odbija (u točki IV. izreke) tužbeni zahtjev protiv prvotuženika, ali da već u točki I. izreke u kojoj utvrđuje da cesije ne proizvode pravne učinke obuhvaća i prvotuženika. Smatra da je nužno bilo obuhvatiti i prvotuženika kao dužnika u predmetnom odnosu jer bi bez obuhvaćanja dužnika došao u lošiji položaj u slučaju da on još nije ispunio tražbinu drugotuženiku kao primatelju cesije. Tužitelj osporava i odluku o trošku.

Drugotuženik u žalbi u bitnome navodi da je prvostupanjskom presudom pogrešno primijenjeno materijalno pravo te da je pogrešno utvrđeno činjenično stanje u odnosu na tužiteljevu nesposobnost za plaćanje jer u trenutku sklapanja cesija nije bio u blokadi više od 60 dana. Smatra da je tužitelj preinačenjem tužbenog zahtjeva prekoračio prekluzivne rokove iz čl. 141. st. 2. SZ/96 te da je tužitelj cesijom namirivao postojeću tražbinu pa da u tom slučaju nisu oštećeni drugi vjerovnici.

Odgovori na žalbe nisu podneseni.

Drugotuženikova žalba nije osnovana, a tužiteljeva žalba je djelomično osnovana.

Ispitavši pobijanu presudu na temelju čl. 365. st. 1. i 2. („Narodne novine“ broj: 148/11-pročišćeni tekst, 25/13 i 70/19; dalje: ZPP) u granicama razloga navedenih u žalbi i pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud je utvrdio da je pobijanom presudom, u jednom njezinom dijelu, pogrešno primijenjeno materijalno pravo.

Prije obrazlaganja žalbenih navoda potrebno je istaknuti da je prvostupanjski sud pravilno utvrdio postojanje svih pretpostavki za pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika. U predmetnom slučaju se prema shvaćanju zauzetom na sjednici Odjela trgovačkih i ostalih sporova Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske održane 3. lipnja 2020. radi o kongruentnom namirenju jer je na toj sjednici prihvaćeno shvaćanje da sklapanje ugovora o cesiji umjesto ili radi ispunjenja predstavlja pravnu radnju kongruentnog namirenja. Pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da su ispunjene pretpostavke i za slučaj kada bi se radilo o kongruentnom i za slučaj kada bi se radilo o inkongruentnom namirenju. Pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da je nad tužiteljem otvoren stečajni postupak te da je radnja poduzeta prije otvaranja stečajnog postupka. Prijedlog za otvaranje stečaja je podnesen 8. ožujka 2012., a cesije su sklopljene tijekom siječnja 2012. godine. Pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da je pobijanom radnjom drugotuženik stavljen u povoljniji položaj u odnosu na druge stečajne vjerovnike jer je u stečajnom postupku utvrđeno da je imovina tužitelja procijenjena na iznos od 77.282.634,13 kn, a da tražbine stečajnih vjerovnika I. i II. višeg isplatnog reda iznose 203.705.235,21 kn iz čega proizlazi da stečajna masa nije dostatna za podmirenje tražbina stečajnih vjerovnika te bi pobijanjem predmetnih cesija došlo do ujednačenijeg namirenja svih vjerovnika. Ostale pretpostavke će biti obrazložene prilikom obrazlaganja žalbenih navoda.

Tužiteljev žalbeni navod pogrešne primjene materijalnog prava u odnosu na pasivnu legitimaciju prvotuženika nije osnovan. Odredbom čl. 141. st. 1. SZ/96 je propisano da pravne radnje stečajnog dužnika ovlaštene su pobijati stečajni vjerovnici te stečajni upravitelj u ime stečajnog dužnika. Stavkom 3. tog članka je propisano da se tužba iz stavka 1. ovoga članka podnosi protiv osobe prema kojoj je pobijana radnja poduzeta. S obzirom da se ovdje radi o cesiji kojom tužitelj (cedent) ustupa drugotuženiku (cesionaru) svoju tražbinu prema trećoj osobi (prvotuženiku - cesusu) pravna radnja je poduzeta samo u korist drugotuženika (cesionara) koji je na temelju cesije postao vjerovnik tražbine. Odredbom čl. 80. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18; dalje: ZOO) je propisano da vjerovnik može ugovorom sklopljenim s trećim prenijeti na ovoga svoju tražbinu, osim one čiji je prijenos zabranjen zakonom ili koja je strogo osobne naravi, ili koja se po svojoj naravi protivi prenošenju na drugoga. Činjenica da je prvotuženik (cesus) potpisnik ugovora o cesiji ne znači da je on stranka ugovora o cesiji već njegov potpis može imati određeni učinak u smislu obavješćivanja dužnika (čl. 82. ZOO-a) ili eventualnog priznanja duga u slučaju da su ispunjene pretpostavke za to, ali on time ne postaje ugovorna strana ugovora o cesiji niti je njegov potpis na ugovoru relevantan za pravnu valjanost same cesije. Sukladno tome, cesus nije ugovorna strana ugovora o cesiji već se radi o ugovoru između cedenta i cesionara. Pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da ne postoji pasivna legitimacija u odnosu na prvotuženika (cesusa) te je odlučio odbiti tužbeni zahtjev.

Prvostupanjski sud je pravilno primijenio materijalno pravo i utvrdio nepostojanje pasivne legitimacije prvotuženika, ali je u suštini dva puta odlučio o istom tužbenom zahtjevu

kada je točkom I. izreke utvrdio da sporni ugovori o cesiji sklopljeni između tužitelja kao cedenta, prvotuženika kao cesusa i drugotuženika kao cesionara nemaju pravni učinak i kada je točkom IV. izreke odlučio odbiti tužbeni zahtjev (u odnosu na prvotuženika) da su isti ti ugovori o cesiji između tužitelja, prvotuženika i drugotuženika bez pravnog učinka. Dakle, odluka prvostupanskog suda je pravilna, ali je izrekom dva puta odlučeno o jednom dijelu tužbenog zahtjeva te je u tom dijelu prekoračen tužbeni zahtjev. Radi otklanjanja tog nedostatka valjalo je preinačiti točku I. izreke pobijane presude u dijelu u kojem se utvrđuje da su bez pravnog učinka ugovori o cesiji koje je sklopio prvotuženik i odbiti tužiteljev zahtjev u tom dijelu (sukladno ranije obrazloženome da cesus nije ugovorna strana ugovora o cesiji pa ne postoji ni njegova pasivna legitimacija), a isto tako je u preostalom dijelu točke I. izreke valjalo potvrditi prvostupansku presudu u dijelu kojim se utvrđuje da su bez pravnog učinka ugovori o cesiji sklopljeni između tužitelja i drugotuženika. Nakon takve preinake, točkom IV. izreke se ponovno odlučuje o istom dijelu zahtjeva o kojem je odlučeno točkom I. izreke stoga je točku IV. izreke valjalo ukinuti bez potrebe vraćanja na ponovno suđenje u skladu s odredbom čl. 369. st. 5. ZPP-a.

Tužitelj ne navodi žalbene razloge u odnosu na točku III. i VI. izreke kojim je odbačen tužbeni zahtjev za isplatu iznosa od 1.220.193,38 kn te naknadu parničnih troškova u iznosu od 70.241,60 kn. Prvostupanski sud je pravilno obrazložio da tužitelj iznos od 1.220.193,38 kn nije prijavio u stečaj iako su ti troškovi (kamate na glavicu) nastali prije, odnosno do trenutka pokretanja stečajnog postupka nad drugotuženikom. Odredbom čl. 96. SZ/96 je propisano da stečajni vjerovnici mogu svoje tražbine prema dužniku ostvarivati samo u stečajnom postupku. Isto tako je prvostupanski sud pravilno obrazložio da tužitelj nema pravo na naknadu parničnih troškova koji su nastali do trenutka otvaranja stečajnog postupka nad drugotuženikom u skladu s odredbom čl. 95. st. 3. SZ/96 jer je tužitelj trebao te troškove prijaviti kao tražbinu u stečaju te ih je mogao ostvarivati samo kao stečajni vjerovnik. S obzirom da tužitelj te troškove nije prijavio u stečajni postupak protiv drugotuženika pravilno je prvostupanski sud odbacio tužiteljev zahtjev za naknadu tih troškova.

Drugotuženikov žalbeni navod pogrešne primjene materijalnog prava u odnosu na postojanje nesposobnosti za plaćanje tuženika nije osnovan. Kao što je ranije navedeno u predmetnom slučaju se radi o kongruentnom namirenju prema shvaćanju zauzetom na sjednici odjela ovog suda. Odredbom čl. 128. st. 1. SZ/96 je propisano da se pravna radnja može pobijati ako je u vrijeme kad je poduzeta dužnik bio nesposoban za plaćanje i ako je vjerovnik u to vrijeme znao za tu nesposobnost. Odredbom čl. 4. st. 6. SZ/96 je propisano da je dužnik nesposoban za plaćanje ako ne može trajnije ispunjavati svoje dospjele novčane obveze. Okolnost da je dužnik podmirio ili da može podmiriti u cijelosti ili djelomično tražbine nekih vjerovnika sama po sebi ne znači da je on sposoban za plaćanje. Odredbom st. 7. tog članka je propisano da će se smatrati da je dužnik nesposoban za plaćanje ako u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje koje vodi FINA ima evidentirane neizvršene osnove za plaćanje u razdoblju duljem od 60 dana. Iz navedenih odredaba izričito proizlazi da osoba može biti nesposobna za plaćanje i u slučaju da njena blokada ne traje neprekidno 60 dana. Upravo tu okolnost je prvostupanski sud utvrdio i to na temelju činjenice da je tužitelj, unatoč manjim prekidima blokade, u 2011. godini nije bio u blokadi samo 35 dana, u 2012. godini nije bio u blokadi samo 10 dana te da je 8. ožujka 2012. podnesen prijedlog za otvaranje stečaja. Uz to je vidljivo da je cjelokupna imovina tužitelja procijenjena na iznos od 77.282.634,13 kn, a da tražbine stečajnih vjerovnika I. i II. višeg isplatnog reda iznose 203.705.235,21 kn što isto tako ukazuje da je tužitelj u vrijeme sklapanja ugovora o cesijama u razdoblju od 19. siječnja

do 27. siječnja 2012. bio nesposoban za plaćanje te nije mogao na trajnijoj bazi ispunjavati svoje dospjele novčane obveze. Tužitelj je u trenutku sklapanja ugovora o cesiji već bio u blokadi od početka siječnja 2012. koja se nastavila do otvaranja stečajnog postupka.

Drugotuženikov žalbeni navod da je tužitelj preinakama tužbenog zahtjeva prekoračio prekluzivne rokove iz odredbe čl. 141. st. 2. SZ/96 nije osnovan. Naime, tužitelj je preinačio tužbu u skladu s odredbom čl. 191. st. 2. ZPP-a kojom je propisano da ako tužitelj preinačuje tužbu tako da, zbog okolnosti koje su nastale nakon podnošenja tužbe, zahtijeva iz iste činjenične osnove drugi predmet ili novčanu svotu, tuženik se takvoj preinaci ne može protiviti. U predmetnom slučaju je nakon podnošenja tužbe otvoren stečaj nad drugotuženikom pa je tužitelj prijavio tražbinu u stečajnom postupku te je njegova tražbina osporena, stoga je bio dužan preinačiti tužbeni zahtjev na način na koji je to učinio sukladno odredbi čl. 180. SZ/96. U tom slučaju se ne radi o postavljanju novog tužbenog zahtjeva te se tuženik ne može protiviti takvoj preinaci.

Nije osnovan ni tuženikov žalbeni navod kojim smatra da ostali stečajni vjerovnici nisu oštećeni predmetnim cesijama jer je drugotuženik njima namirio postojeću tražbinu prema tužitelju. Navedeni stav tuženika je pogrešan jer bi, u slučaju da se drugotuženik nije namirio u cijelosti predmetnim cesijama, ta potraživanja ušla u imovinu stečajne mase te bi se svi vjerovnici prema svom pravu prvenstva namirivali razmjerno svojim tražbinama, a u ovom slučaju se drugotuženik kao stečajni vjerovnik namirio u cijelosti, a ostali vjerovnici nisu uopće namireni.

Prilikom donošenja odluke o trošku valjalo je poći od činjenice da je konačnom odlukom, nakon odlučivanja o žalbenim razlozima, tužitelj uspio u cijelosti s tužbenim zahtjevom protiv drugotuženika, a s druge strane je prvotuženik uspio u cijelosti jer je u odnosu na njega tužiteljev zahtjev odbijen u cijelosti.

Tužitelj je u odnosu na drugotuženika uspio u cijelosti jer je uspio za iznos glavnice od 5.573.870,00 kn, dok nije uspio za iznos kamata jer ih nije prijavio u stečaj i djelomično za iznos troškova parničnog postupka koje nije prijavio u stečaj, međutim ti iznosi predstavljaju sporedne tražbine i ne utječu na odluku o trošku. Prvostupanjski sud je utvrdio tužiteljevo pravo na naknadu potrebnih troškova postupka u skladu s odredbom čl. 155. st. 1. ZPP-a. Prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da tužitelj ima pravo na naknadu troška u iznosu od 269.975,00 kn (što uključuje iznos PDV-a) od drugotuženika. Na temelju navedenoga je valjalo preinačiti prvostupanjsku presudu u dijelu točke VII. njene izreke za iznos od 28.568,63 kn i naložiti drugotuženiku naknaditi tužitelju parnični trošak u tom iznosu da bi tužitelju bio dosuđen trošak u ukupnom iznosu od 269.975,00 kn.

Tužitelj nema pravo na trošak žalbe jer sa žalbom nije uspio, odnosno uspio je djelomično u odnosu na trošak prvotuženika koji predstavlja sporednu tražbinu, a u odnosu na točku IV. izreke koja je ukinuta tužitelj je uspio sa žalbom, međutim njegov cjelokupan uspjeh u parnici se time nije promijenio jer je prvostupanjski sud pravilno odlučio o tom dijelu tužbenog zahtjeva samo je o njemu dva puta odlučio kao što je obrazloženo u ovoj presudi.

S obzirom na to da drugotuženik uopće nije uspio u sporu u odnosu na tužitelja, valjalo je preinačiti prvostupanjsku presudu u dijelu kojim je naloženo tužitelju naknaditi drugotuženiku trošak parničnog postupka (točka X. izreke).

Tužitelj je u odnosu na prvotuženika u cijelosti izgubio spor pa mu je dužan naknaditi prouzročene parnične troškove sukladno odredbi čl. 154. st. 1. ZPP-a. Prilikom odmjeravanja troškova prvotuženika potrebno je prvo utvrditi vrijednost predmeta spora. Tužitelj je postavio nenovčani tužbeni zahtjev na utvrđenje prema prvotuženiku i drugotuženiku te se u tom slučaju kao mjerodavna uzima vrijednost predmeta spora koju je tužitelj u tužbi naznačio sukladno odredbi čl. 40. st. 2. ZPP-a, a tužitelj ju je naznačio u iznosu od 5.573.870,00 kn. Međutim, odredbom čl. 37. st. 2. ZPP-a je propisano da ako zahtjevi u tužbi proizlaze iz raznih osnova, ili pojedine zahtjeve ističu različiti tužitelji ili su pojedini zahtjevi istaknuti protiv različitih tuženika, vrijednost predmeta spora se određuje prema vrijednosti svakoga pojedinog zahtjeva. Kao što je napomenuto, tužbeni zahtjev na utvrđenje se odnosi na dva tuženika pa je stoga potrebno odrediti vrijednost svakog pojedinog zahtjeva, odnosno ukupni iznos nenovčanog zahtjeva koji je tužitelj naznačio (5.573.870,00 kn) treba podijeliti sa brojem tuženika (2) čime se dobiva vrijednost predmeta spora u odnosu na prvotuženika u iznosu od 2.786.935,00 kn. Navedeno je u skladu sa shvaćanjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske iznesenim u presudama poslovni broj Rev-4981/2019 od 21. srpnja 2020., Rev-250/2001 od 17. ožujka 2014., Rev-177/2006 od 27. ožujka 2007.

Prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da tuženik ima pravo na naknadu troškova sastava odgovora na tužbu, zastupanja na ročištima 26. svibnja 2015., 1. srpnja 2015. i 18. rujna 2015., ali je pogrešno utvrdio visinu tih troškova zbog pogrešne primjene materijalnog prava vezano za vrijednost predmeta spora. S obzirom na to da je vrijednost predmeta spora u odnosu na prvotuženika u iznosu od 2.786.935,00 kn prvotuženik ima pravo na naknadu svake od navedenih radnji u iznosu od po 27.870,00 kn sukladno Tbr. 7. t. 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj: 91/04, 37/05, 59/07, 148/09, 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15; dalje: Tarifa). Prvotuženik ima pravo na naknadu za četiri navedene radnje što iznosi 111.480,00 kn uvećano za PDV od 25%, odnosno ukupno ima pravo na iznos od 139.350,00 kn.

Slijedom navedenoga je valjalo preinačiti točku VIII. izreke prvostupanjske presude i odbiti prvotuženikov zahtjev za naknadu parničnog troška koji prelazi taj iznos.

Na temelju svega iznesenoga ovaj sud je primjenom odredaba čl. 368., 369 i čl. 373. ZPP-a odlučio kao u izreci.

Zagreb, 26. siječnja 2021.

Predsjednica vijeća
Branka Šabarić Zovko

Dokument je elektronički potpisan:

BRANKA ŠABARIĆ
ZOVKO

Vrijeme potpisivanja:

16-02-2021
09:53:53

DN:

C=HR

O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2.5.4.97=#130D48523937333439333636353139

L=ZAGREB

S=ŠABARIĆ ZOVKO

G=BRANKA

CN=BRANKA ŠABARIĆ ZOVKO

Broj zapisa: **eb2f6-23648**

Kontrolni broj: **09743-cf8c2-48f27**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=BRANKA ŠABARIĆ ZOVKO, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE
HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.